

15. aastakäik

Fr. R. Kreuzwaldi pim.
Eesti NSV Riiklik
Raamatukogu

R 2029

Uusit nummer 15 top.

Meie Mats

Nr. 113.

Laupäeval, 15. (28.) oktoobril. 1916.

Nr. 113.

Austria sõjawangid teel sisemaale.

K. Sergejew, A. Martosow, J. Bellinghew, M. Koreltikow, Jaan Rutski, A. Saweljew, N. Kitzel (Tallinnast), W. Dimitrijew, D. Koralsuk, J. Bawilsonok, S. Hristarogow, Julius Reaklis (Wolmaristi), M. Bulatser (Wologdast), A. Saaten (Wologdast), Jüri Jürgens (Rakvere), A. Kaltin, W. Morosow, S. Mihailow, F. Saar (Kuvennast), Peeter Postaer (Tomskist).

Kalewi waim.

Werises wötluses, surmatwate kuulide keskel näitas kord mulle end Kalewi waim, tööstis ja julgustas südant mul minutil rasitel ütles: oh kuule mu sõnu, mu rahvuse taim:

„Pühil sul wötluses otsale tekkinud higi, wahwaste wöidides röömusta Taarala poeg: ammugi oodatud päewad ja tunnid on ligi, läte on joudmas su kodumaa õitsmisse aeg.“

Wötluse-tormides, orjuse liinikust läbi saatus mu kodu kord hilgvalle koidule wiib, parandab haavat, mis lõonud on orjuse töbi, lautab ta ille end walgustava teaduse tiib.“

Sõjaväjal.

Karl Kaast.

Proua Leeni lahutus.

Ewald G. Seeligeri lõbus roman. (Järg 12)

„Aga kui mu förmel siigelewad!“ hüüdis Fritz ja klaverdas öhus ringi. „Ma ei suuda ennast walitseda. Häbematus on liig suur. Ütleme, et mul digus oleks. Kas ei leia teie selle ulaka teod siis hirmsad olewat?“

„Muidugi!“ vastas doktor. „Tödepoolest oleks see liig. Aga mina ei saa aru, mis põhjust sellsel wöiks olla.“

„See'p see ongi!“ tähenendas Fritz önnestult. — „Ja kui ma seda põhjust warsti ei leia, siis lähen tödeste hulluks.“

„Wahiga peate igatahes veel leppima!“ ütles doktor ja töüs üles, märgiks, et audiens lõppemas oli. „Mina olen tale ütelnud, et ta tagasihoidlik peab olema ja ta ei tüllita teid igatahes mitte.“

Fritz tegi näo, nagu oleks äädikat joonud.

„See süninib teie oma kaju pärast!“ ütles doktor ja raputas ta lätt. „Ta aitab teid enese ille walitsimisel. Ja siigemeante peate förmeldest wöhja ajama.“

Ja Fritz jalutas Gottlieb Töle seitsis puiestikus. Wöerad hoidsid temast eemale. Ta oli neil kardetav. Fritz aga tegi wahile nalja. Ja kui igavaks läks, kaswatas ta tiritammi. Võhtalt wallatuse pärast. Seft teda peeti ju hulluks. Niisuguse turniharjutuse pealt tabas teda abiast. Praegu oli Fritzule suurepäraline mõte tulnud. Ruttu wöttis ta doktor Kondli kõe alt kinni ja viis ta nurka.

„Teie ju ikla teate, et doktor Nörenberg mind möödilüüs peab,“ algas ta ruttu. „Ma loodan, et teiegi warsti sellele arwamisele jõuate. Muidugi usun ma ka, et teate, millest jutt on. Niiuid aga on minu abikaosal riinna ja kaela wahel väike must pikk. Kas olete seda kui arst tähele panud ka proua Detleffeni juures?“

„Selle küsimise peale ei wöi ma paraku kostat!“ naeris doktor. „Seft esitels ei ole ma proua Detleffenit läbi waadanud ja teisels keelaks mind juba minu amet seda teile ütlemast.“

„Teie ei ole teda siis läbi waadanud — ha! Muidugi tema enese soovil?“

„Ei!“ vastas doktor ja andis wahile salamahti märgku.

Ja lahkus küberat kergitades.

Fritz oli jälgili seafamas kus ennegi. Pealegi kuulis ta weel, et proua Detleffen ühes Tilsvo-onuga, wäikse leitnan-

diga, majoriprouaga ja proua Gerstenbergeriga mägedesse läinud.

„Läheme meie ka jalutama!“ ütles ta wahile. See oli nõus ja oskas asja nii korraldada, et nad ta poest mööda läsfid. Alupalklult lootsis ta Fritz pingi juure ja palkus tale figari. Fritz ostis kohe pooltoosnat fasti lädige lallimatest sortides. Gottlieb Töle oli imestuse ja rõemu pärast keeletu, tegi himu ja elpis oma kasuks terwell 30 protsendi. Fritz mäksis ilma filmipilsgutamata, et wahli heas tujus hoida.

„Ta on oneti hull!“ mõtles Töle, palkis lastid sisse ja wöttis selga.

Ja edasi jalutasi nad läbi lena Dusterode. Ülitult puitus Fritzule kohtunduniku Schlüns portselan-filt filma. Seal willus abi! Mis ei olnud ta kohe tema juure läinud? Ja filmipilk teatas ta wahile oma nõu. Gottlieb Töle filmikes teda õige teravaste ja saatise ta siis trepile. Seal just ulse ees, panti ta figariklastid maha ja istus ise nende peale.

Fritz astus wiisatalt sisse. Kohtundunil jõi parajaste lohvi.

„Kas arvate, et ma hull olen?“ küsis Fritz ilma eeskonda.

„Siamaani veel mitte!“ vastas kohtundunik, niipea kui ta teda tükki aega oli filmitsenud, ja lastis wurrad töhisesse. Kui ta pea jälle üles tööstis, pühkis ta märjad walged merehobusekhwad huulte eest ära ja nähtawale tuli jälle wana Niezsche habeme luju.

Seni puistas Fritz kõik südame pealt wälja. Mitte midagi ei unustanud ta.

„See on pagana weider lugu!“ ütles Schlüns ja tõi nurgast oma piña piibu. „Pealegi on meil tuleval nädalal lahutuseasjus eismene tähpäew.“

„Mina ei lase ennast ühelgi tingimisel lahutada!“ hüüdis Fritz südiste.

„See palju ei aita!“ vastas Schlüns õlgu lehitades ja mattis enda walgetesse suitsupilwedesse. „Kõige enam wöime ainult abiuritkumist nöduval!“

Silmapilt! hüüdis Fritz ja äigas läbi öhu, nagu oleks tal mõek läes. „See proua Detleffen on minu abikaasa. Seda ma wannun. Ja sellepärast peetakse mind hulluks. Mis te niiuid ütlete?“

„Jah!“ armas advolat ja noogutas peab. „Nagu teada, on tarvis mõlemaid pooli kuulda, enne kui otsus tehtakse.“

Puhake, wäśinud kottad!

(Спите, орлы боевые).

(Paul Langenud sõjvõmestele).

Puhake, wäśinud kottad,
Maitse niiid rahulist und,
Kuulsuse pärjad teid latwad,
Kuulus te wiimane tund.

Raske ja lohutav oli
Wötlus teil isamaa eest,
Lappis teid waenlase tul . . .
Wennad, niiid puhake fest!

Möödas on teil niiid need päewad,
Möödas on mure ja piin,
Unustud walu ja haawad —
Rahul te uitute sin . . .

Puhake, wäśinud kottad,
Maitse niiid rahulist und,
Kuulsuse pärjad teid latwad,
Kuulus te wiimane tund!

Ill. Juku Üksi.

Aga teie jutu järele olete üsna möölistlik. Sest oma naist peate ju tundma. Paremine ei wödi teda ju keegi teine tunda!"

"Ometi wiimaks!" ohlas Fritz. "Ometi wiimaks lõd ilks möölistlik sõna!"

"Aga," jatkas Schliens, "kahtlusest selguseni on pilltee, kust veel tarvis on hult kiva ära weeretada. Pea-asjad on motivid. Mis asf wödis teie abikaasa siia Duste-rodesse ajada?"

"Jah, selles asjas murran minagi juba ammu pead," naeris Fritz.

"On see wöimalik, et teie abikaasa lahutust lahetsib?"

"Wöimalata see ei ole, kui ta wähe wöörastaw on," leppis Fritz. "Mistarvis siis niisugune laudne tee. Kirjast adwoladile oleks küllalt olnud!

"Wäga õigel!" künitas adwolat ja jalutas aktiga kett tuba seisva laua taha. "Siis ei aita muud, kui tarvis järele külalata. Kas politseis lääsite juba? Proua Detleffen peab ju ometi sissekirjutatud olema. Teie, kui politseinik, teate ju ometi, et iga inimene Saksaalal nummerdatud on.

Nii siis: ärge wüwitage! Ja on meil sünnikoht teada, siis urime edasi. Oleks aga weider lugu, kui oma ninal laekime tantsid. Minge kohe pürjermeistri juure. Mina räägin temaga pärast telefoni laudu."

Gottlieb Töle wöttis Fritz'u trepil jäalle wastu ja juhtis raekotta.

Wana pürjermeister kuulis imestades, mis Fritz nöödis, ja laskis endale isikute nimelirja tuua. Lühikse soorimise järele töötis ta pea üles.

"See daam wiibib Gutelnechti sanatoriumis?" küsis ta. "Teie wististe niißama?"

Fritz nitutas pead, ehk küll ta selle küsimise ülesliigse leidis olewat.

"Proua Detleffen!" luges pürjermeister. "Siindinud 26. apr. 1879 Bremenis. Wiimane elufoht — Magdeburg."

"On see daam teile need teated ise annud?" küsis Fritz ja lähenes.

Pürjermeister taganes ettevaatlikult ja seadis prillid otse. Sanatoriumi wöderaste wastu tulijate ettevaatlik olla. „Ei,” wastas ta wüwitades. „Seda tegi sanatoriumi inspektor.”

„Need teated on waled!” ütles Fritz. „Mina kui politseinik nöuan felle asja urimist.”

„Siis uurige seda isel!” wastas pürjermeister ja lõi raamatut linni. „Meid see ei huwita. Kesk sanatoriumi läheb, selle ülewaataja on arst. Meil ei ole pöhjust nende teadete juures kahelda ja sanatoriumi valitsusele raskusi teha. Seda nöuab juba meie oma kofu.”

Kohe selljärele oli Fritz jälle wäljas ja sammus Gottlieb Töle seltis edasi.

Kui ta temaga koju jöudis, olt lobapink wöeraid täis. Nad oliwad praegu mägedelt tulnud ja publisid wiedi. Tillo-onu, kellele mägedelt voinmine rastus tegi, särast terwest näost, fest tema lõrwal istus prona Detleffen. Leitnant seisis laugemal ja hammustas huuli. Miljonäri wastu ta ei saanud. Fritz teretas lühidelt ja läks tippa.

„See waene poiss!” ütles proua Gerstenberger kaastundlikult. „Nüüd on ta ometi nii laugell! Nääete niiid, mis noorest, anderiklast mehest wöib saada!”

„Palju mitte!” wastas Tillo-onu ja lõi endale rufikaga rinna peale. „Meie wanad oleme hoopis teisest ainest.”

Proua Detleffen önnestas teda selle eest soojas pilguga, mis tale alati westi alla tungisid.

XVI.

Tillo-onu ei jäänud aga mitte laelasideme juure seisma. Ta läks habemeajaja juure, kes Fritzule hiire muretsenud, ja wähtis seal kaua aega peeglisse.

Habemeajaja leerus omas walges kuuves ärewalt tema ümber. Oli ju ammu teada, et Tillo-onul miljonid olid.

„Mis te arvate,” tähendas Tillo-onu lõikudes, „kui ma habeme laesellin mahu wöötta?”

„Muidugi, muidugi!” hüüdis habemeajaja ja langes viisikalt loola. „Ikka mahu, ikka mahu!”

"Eks ole tösi?" muheles onu. "Ta teeb mu pisut wanemaks."

"Pisut!" hüüdis habemeajaja ning töstis lääe wannutades üles. "Wähemalt 20 aastat!"

"Noh, siis mahal" lamandas Tillo-onu ja istus toosile.

Meister tegi mis tartvis oli: wöttis lõigepaalt patent lääril, segas siis suure hulga wahstu, määris Tillo-onu lõua sisse ja hakkas siis noaga ametisse. Tillo-onu silmitses ennast peeglis ja nikutas rahulolles pead. "Kui ma wurrud veel alles jätksin!" julges ta ütelda.

"Muidugi" hüüdis habemeajaja waimustatult. "Ala wärwidal! Mül on tore wärw. Kriukamol. Wärwib ja tee wurrud wäidipehmels. Aga lohe alata. Kohe, niipea kui esimesed otsikesed tulewad, et need filmia ei paistaks!"

Suure rahulduse tundega pistis Tillo-onu wäikse klaasi taskusse.

"Ja juuksed?" küüs ta veel enam viiwitades ja tähen das hallwalgete harjaste peale, mis ta peaumbrust lätsivad.

"Ara wärwida!" otsustas habemeajaja. "Kuid ette-vaatlikult, üsna aegamööda. Igal hommikul teelusika täis. Nagu arsti rohtu. Ja neljateistkünnne päewa pärast on teil töögi toredamad pruunid juuksed."

Tillo-onu pistis ka selle, hästi suurema, klaasi taskusse.

"Wastutan headuse eest!" soosis habemeajaja, raha vastu wöttles ja kumardas ust awades. "Neljateistkünnne päewa pärast on teil juba tore habe. Muidugi hoiamo ta Amerika laadilise."

"Tunneni!" wastas Tillo-onu ja sammus teele.

Kui ta elektrijaama juures ümber nurga pööras, nägi ta teisel pool teed Fritz, kes seal Gottlieb Töle seltsis jalutab. Tillo-onu mõtles pistut aega ja läks siis tema juure.

"Noh!" ütles ta lahkeste. "Kudas läsi läib? Mis ja teed?"

"Onul!" lisendas Fritz ja langes temale kaela. "Ara pane pahaks, aga sa näed otse tore wäija. Kuhu sa oma habeme panti pantid?"

"Ara räägi lollust!" pahandas Tillo-onu. "Inimesed jääwad juba seisma."

"Mis on mul inimestega asja?" naeris Fritz ja töibus aegamööda inimestest. "Kui ma nüüd neiu oleksin, lähelsin sulle lohe mehele!"

"Sa oled hull!" ütles onu, kuid salamahti tundis ta ometi head meelt.

"Palun wägal!" pahandas Fritz. "Ma latsun igapidi oma mõistlikust näidata. Ei puudu palju ja ma olen oma eflarvamisest waba."

"See on õige," rõhutas Töle. "Herra Semmelhaac on wäga mõistlik, nimelt minu juhatuse seltsis. Kui nii veel mõni pääro edast läheb, kaotan oma ilusa loha!"

"Hm!" ütles onu pilema mõlemise järele. "Lahaks endale uue lübara ja uue üllonna osta, aga ei tunne uusi moodisi ja uitmoodi kraami. Olen terve eluaeg siniseid meremeheriideid ländnud. Ja nüüd ei taha enam — on igawaks läinud."

"Mõistan!" hirvititas Fritz. "Hulludel on mõnikord wäga terav mõistust, ja ma saan siis aru. Sa tahad wäiest leitnantti üle lülla. Ja mina aitan sind sellejuures. Tööna wööme toreda wälgasidu teha. Bahest Thalesse ja Nõiatantuplatfile. Aga ronima pead sa!"

"Seda ma ei karda!" wastas onu kindlaste.

"Pealegi tahan sulle veel midagi ütelda!" soosis habemeajaja temale kõrva. "Leitnant jalutab juba hommikust saadik proua Detleffeni seltsis püiestilus ja jahwatab mitt kui mesilane."

"Mis?" hüüdis onu. "Küll ma talle! Selle eest jäname ta ilusaste loju!"

"See oleks wiga!" wastas Fritz. "Ta peab nimelt klaasa tulema. Küll jääta ta ainult minu hoolde!"

"Nii siis oleksime lutsariga neljakesil!" arwas Tillo.

"Kuid Gottlieb Töle lubas wiinates tulla.

"Lori! Teie jääté loju!" otsustas Tillo-onu. "Wastutuse wötan mina oma peale. Minu wenna poeg ei oleki ju hull. Ta lõbutsheb ainult. Seda tean mina paremine."

"Tagatargemals," ütles Fritz. "Seda sina ei tea. Töle tuleb kaasa. Teda on mulle waja. Teadagi on ta minu isearalik föber!"

Wahrt naeratas meelitatumt — seda ei olnud tale veel ükski hull ütelnud.

Siis läksid nad üheskoos mitmesse moodimagafini, ja kui Tillo-onu mõne waewarikka weerandtunni järelle sanatoriumi aiavarrawasse astus, ei tundnud teda enam keegi ära. Tal oli hall, moodne ülikond seljas, pehme wilktubar peas ja kuldse läepidemeega peenike tepp läes.

Kui proua Gerstenberger ta viimaks naerust ära tundis, langes äratundja peaegu minestusesse. Leitnant tegi õige mossts näo, aga see ei aidanud. Sest proua Detleffen tundis nähtawaste mõnusat illatust.

"Herra Semmelhaac!" ütles ta lahkeste. "Teie näete wähemalt läskümmed aastat noorem wäija!"

"Eks ole tösi!" naeris Tillo-onu rahuldatult. "Rannatage veel, kuni ma enesele lasen mõlkhabeme laswada. Siis wödin iga leitnandiga wöistelba!"

"Minult mitte herra von Schmillwitziga!" seletas proua Detleffen, mille eest ta leitnandilt leekiwa tänapilgu sai.

"Oh, Jumal hoidlu!" kütis Tillo-onu. "Herra von Schmillwitz lööb minu muidugi üle!"

"Juuresolijad on wälsaarwatud!" kostis tagapoost.

"See oli Fritz, kes töepoolest ülimõistlik wäija nägi. Proua Gerstenberger leidis tarvilikuks seda toonitada.

"Mis jääb mul muid ülegi!" wastas Fritz tösiselt. "Dr. Nörenberg nõuab, et ma oma mõistust tõendan. Mõistate isegi, et see mul wäga raske on?"

"Ja et juba esimene lõunakell lõbnud oli rutati Thale föidiks ettevalmistusti tegema. Proua Detleffen, kui peatis, leidis plaanit toreda olevat; proua Gerstenberger, kui ballast, ülitoreda. Ka wäike leitnant wöttisproua Detleffeni kutsese tänujuu wastu. Minult kui Fritz oma arvamist awaldas, et ta kaasa tuleb, langes waimustus märsalt.

"Arge kartle!" ütles Tillo-onu. "Meie wötame wähi kaasa. See peab kõigi tehtavate lolluste eest wastutama."

"Ala waht istub pukki!" nõoudis proua Gerstenberger. "Seda lubati. Troika oli wäike, tarvis oli kueistimeline wöötta. Ja et üks plats prii oli, paluti ka majoriprouat kaasa.

"Mina hädahobuseks ei ole," wastas see pahaselt. "Pealegi ootan ma külalisi."

Gottlieb Töle tellis lõunasöögiajal hobused. Õigel ajal föritis tõld ette. Minult daamid läksid endid vodata. Kõigepealt tuli proua Gerstenberger. Mustwalgekirju riie katus asjata tema ümarikkusti maalilikkudesse woltidesse paenutada.

"Hopla!" hüüdis Fritz ja puges tolla pahemasse nurka.

Tillo-onu weeres paremasse, et wanker ümber ei lähetas.

Nüüd lähisest proua Detleffen ligemale weripinasest kostümis, mida aga Jaapani toorest sidist tolumumentel paraku kattis.

Fritz palkus tale wankrisse astumiseks lätt. Alga proua Detleffen ei wötnud seda wastu, waid ronis ise õfawalt wankrisse.

"Herra Semmelhaac noorem saab juba wiisakamaks," tähendas ta naerataades ja wöttis Tillo-onu körval istet.

Fritz ruttas tema wastu istuma ja Gottlieb Töle ronis pukki. Wiimaks upitati veel wäike leitnant pörale. See wajutas enda proua Detleffeni körwale nurka ja tömbas töllauksse kinni. Wanker wuras teele.

"Olete wiimaks teisele arvamisele joudnud?" küüs proua Detleffen Fritzult. "Wöi arvatac mind ikka veel oma naisets?"

"Ei mõtlegi selle peale!" wastas Fritz pistut rõhultult.

"Kuulasin Berlinis järele. Minu naine wiibib Monte Karlos."

"Oh ei!" hüüdis Tillo-onu. "Seda ei oleks ma Helenest üskunud! Misugune wainne naine!" (Järgneb.)

Wõeras.

Kui pääwatööst ma tulin õhtul koju,
ja trepist üles, väsinud kui roju,
ma ronisin täis viimast eluloitu,
et saalsin ruttu losutust ja toitu,
sis nägin trepil äkti halli logu,
kes istus külurus seal kui wana logu —
nii sõnalausumata, wagusana,
pea ümber rätik, räbalane, wana . . .

"Mis teed sa siin? Kes oled?" lohe küsin
ja ise vähels seisatama püsini,
et näha, kas ehet välia tänawale
taas tagasi ta läeb — see logu hall. —
Kuid ei tal lahkumiseks pole tuju:
ta istuma jääb nagu kiwiluju
ja põrenitseb mind widewiku wilgul —
oo — öönsel, öödsel, kohutawal pilgul . . .

"Kes oled sa?" veel kord ma küsin liirelt.
"Ja mis sa otsid minu kodu piirelt?
Ön sinule vast mingit abi waaja —
ei oma läwelt waest ma ära aja . . ." —
Kuid ta mu lönet juba nagu teadis
ja häbelikult oma rätte seadis.
Siis awas suu, kus puudus hambajälj,
ja öödelt ütles ta: "Ma olen Nälgi!"

R. Pöld.

Põhjavalgus.

Mits mrs. Corner oma sõnad tagasi wöttis.

Jerome A. Jerome järele -lm.

"Ei, ma räägin seda päris tööfiselt," seletas mrs. Corner.
"Meesterahwas peab meesterahwas olema."

"Aga ja ei wöi ju ometi soovida, et Ch:ristofor — ma tahatsi ütelda, et mister Corner — sedalaadi inimene oleks,"

tähendas tema südamesõbranna.

"Ma ei ütle mitte, et ta seda sagestaste peaks tegema.
Aga mul oleks meeblmööda teada, et ta päris meesterahwas suudab olla. . . Ütleste teie herrale, et hommikueine laetud on?" pööras mistriis Corner sel silmapilgul kolme keedetud munaga ja teekannuga sisestuwa teenija-tüdruku poole.

"Muidugi ütlesin," vastas tüdruk pahaselt, mis tema juures täita harilikult, igapäewasels nähtuseks oli. Õsigi tema õhtu- ja hommikupalvetest kostis pahameel ja tusk välia.

"Ja mis herra ütles?"

"Herra ütles, et ta tuleb, niipea kui riides on."

"Keegi ei palugi teda ennen tulla," tähendas mistriis Corner. "Kui ma wiie minuti eest teda kutsusin, vastas ta mille, et tal veel ainult kae laela olla panna."

"Arwan, et herra ka praegu teile sedasama vastab, kui te teda jälle kutsute," arwas tüdruk. "Kui ma ulje wahelt sisse waatasin, oli herra neljakäpuli maas ja otpis sängi alt kraenööpi."

Mistriis Corner jäi, teekann läes, jahmatanult seisma.

"Ja kas ta midagi rääkis?" küsits ta siis.

"Ah rääkis wöi? Kellega tal siis rääkida oli? Mul juba lobisemisets aega ei ole."

"Ma tahatsi ütelda: kas ta mitte iseenesega ei rääkinud?" seletas mistriis Corner. "Ega. . . ega ta ei kirunud?" Mistriis Corneri hääldest kuuldas õsigi midagi lootusetaoalist.

"Kas ta ei kirunud? Herra ei kirunud? Ta ei oskagi ju kiruda."

"Tänan väga," ütles mistriis Corner. "Wölte minna, Harriette"

Mistriis Corner pani teekannu kolinal laua peale. "Õsigi teenija-tüdruk, ta see pölastab teda," ütles ta mörudalt.

"Wöib olla, et ta ennen kirus ja juba lõpetanud oli," arwas miss Grean.

Kuid see ei suutnud mrs. Cornerit rahustada. — Kõik oli lõpetatud! Mõni teine meesterahwas oleks kõige aja kirunud.

"Aga wöib olla," arwas heasüdamline miss Grean, kes alati walmis oli patuse laitsets välia astuma, jälegi, "wöib olla, et ta siiski kirus, ainult Harriette ei kuulnud seda. Kui ta näituseks pea fügavale sängi alla pistis. . ."

Uks läks lahti.

"Palun wabandada, et hiljaks jain," sõnas mr. Corner rõemsalt tippa lennates.

Mr. Corner oli hommikuti alati heas tujus. "Wöta päewa naeratusega wastu, ja ta önnistab sind." Seda wanastona oli mistriis Corner (ta oli juba kuus kuud ja kolm näadal mehel olnud) oma abikaasa suust just lakkada laks korda kuulnud, kui noor naiseees ennast hommikuti sängist ülesajades omaette pomises. Üleüldse mängisid wanadsonad mister Corneri elus suurt osa.

"Leidsid sa kraenööbi üles?" päris mistriis Corner järele.

"Imelik asj," vastas mister Corner, laua taha istudes. "Oma enese filmadega nägin ma, kudas ta sängi alla weeres. Wöib olla. . . Ara ainult mind teda üles otsida palu," lafestas teda mistriis Corner. "Neljakäpuli pörandat mööda roomata, pead wastu rauasti sängijalgu tagudes. . . sellest oleks küllalt, et teisi mehi kiruma panna."

"Pearöhk oli sõna "teiste" peale pandud.

"See on kaunis hea abinõu iseloomu kasvatamisets," tähendas mr. Corner öpetwalt. "Kannatlikkus ja. . ."

"Kui sa jälle mõnda oma pikkadest kõlbuluseöpetustest ette landma mõtled halata, siis ei jöua sa einewõtmisega tunagi walmis," kurtis mistriis Corner.

"Kahju, kui nööbiga midagi juhtub," tähendas mr. Corner. "Tema tõsine väärthus wöib. . ."

"Küll ma tema peale einewõtmist üles otsin," tuli miss Grean appi. "Mul on ladunud asade ülesotsimisets suur osawus ja and."

"Seda uusun ma tööste," ütles üliiwiisakas mr. Corner, lusikaga munakoort puhastades. "Nii sugused nöiduslikud, imeselged filmad, nagu teie omad. . ."

"Sul on lõigest kümme minutit veel aega," tuletas naine tale meeble. "Söö ruttu."

"Ma sooviks mõnikord ka oma juttu lõpetada," ütles mr. Corner.

"See ei lähe sul ital korda," linnitas mistriss Corner.

"Ma teeks siiski lasset," ohkas mr. Corner, "vahest nende pääwade sees..."

"Kudas sa magasid, kulla? Ma unustasin seda esiti siin lähest küsimata?" küsis mistriss Corner oma sõbranna lähest.

"Esimesel ööl magan ma wöeras lohas alati halwaste," seletas miss Grean. "Ja peale selle olin ma erutatud."

"Mul on väga läbju," ütles mr. Corner, "et tele mitte paremat näitemängu ei juhtunud nägema. Kui inimene ainult harwa teatris läib..."

"Siis tahab ta lõbu maitsta ja tunda," lättestas teda mistriss Corner.

"Aga mille näib, et ma terwel oma eluajal niipalju pole naernud, kui eila," ütles sõbranna.

"Jah, tõlk oli õige lõbus. Ka mina sain naerda," oli mr. Corner rõous. "Quid samal ajal oled sunnitud tahtmata mõtlema, et joomist näitemängu aineks wöties..."

"Peategelane ei olnud sugugi mitte joobnud," vastas mistriss Corner, "ta oli ainult weidi lõbusas tuhus."

"Kallim," ruttas mr. Corner waheli, "ta ei seisnud mitte jalulgi."

"Oli aga siiski palju huvitavam, kui mõned meesterahwad, kes jalul suudavad seista," waidles mrs. Corner vastu.

"Kallim," ütles mees õpetlikult, "meesterahwad wöib ka siis huvitam olla, kui ta joobnud ei ole; niisamuti, nagu joobnud olla, mitte..."

"O, meesterahwad on ikka paremad, kui nad wahete-wahel mõne tippu teewab," seletas mrs. Corner.

"Kallim..."

"Ja ka siina, Christofor, oleksid palju parem, kui sa mõnikord nature tipputalid."

"Ma ei tahaks mitte, et sa seda kõneled, mida sa päriselt ei mõtle," ütles mr. Corner, tühja klaasi lauale lükates.

"Mõni wöib siin juttu lüüdles..."

"Kui ilmas asju on, mis mind wihamata suudavad," sõnas mrs. Corner, "siis on üks neist see, kui keegi ütleb, nagu kõneleks ma midagi, mida ma päriselt ei mõtle."

"Ja mistara seda siis teha?" tähendas mr. Corner.

"Ma ei tee seda sugugi mitte, waid mõtlen tödeste nii, nagu ma rääksin," seletas naine.

"Ei wöi olla, kallim," püüdis mees vastu waielba.

"Ega sa seda omesti tööfiselt soovida ei wöi, et ma ennast täis jooksin — luigi harwa."

"Ma ei ütelnud mitte, et sa ennast täis pealkid jooma, waid ainult wahetewahel tipputama."

"Seda ma ju ka teen," kaitses mr. Corner ennast, "aga ainult parajusepirides, nagu üleüldse lõdigis asjus."

"Tean juba," vastas naine.

"Ikka parajusepirides ja siis pole wiga midagi..." Seekord lättestas mr. Corner ise ennast. "Kahjuks peame meie," sõnas ta, laua tagant üles töös, "selle huvitava aine edaspidise harutamise edasi liiklama. Kui sul, kallim, midagi selle vastu ei ole, et minuga korridori peale tulla, seal on mõned tühised asjad, mis majapidamisesse puutuvad, diendada, siis..."

Peremees ja perenaine lipsasid külalisest mööda ja panid endi järele ükste sinni. Küllaline jäi sööma...

"Ma ütlen seda tööfiselt," kordas mistriss Corner, minut hiljem ueste lauataga iisetet wöties, kolmandat korda. "Ma annaksin üks töö mis — jah, üks töö mis," kordas ta kindlaste, "et aga Christofor rohkem teiste, harilikkude meesterahwaste laadi oleks."

"Ta on aga ju alati niisugune olnud — niisugune, nagu ta praeagu on," tuletas sõbranna tale meeble.

"No jah, kosa tulles ja laulatuise ajal peab meesterahwad muidugi täiuse eeskuju olema. Aga ma ei teadnud arwata, et ta niisuguseks jäääb."

"Mul näib ta õige armas ja hea inimene olewat. Sina oled üks neist, kes ital oma enese õnnest aru ei saa."

"Ma tean, et ta tubli mees on," oli mistriss Corner rõbus. "Ja ma armastan teda südamest. Aga just selle töötu, et ma teba armastan, ei taha ma tema pärast punastada. Ma tahab, et ta pärts meesterahwas oleks ja seda-sama teeks, mida kõik teised teewad."

"Aga kas siis kõik meesterahwad igal parajal wöima-lusel föimawad ja latuvad?"

"Muidugi," linnitas mistriss Corner ifeteadlikul toonil. "Meesterahwas peab meesterahwas olema, aga mitte mõni naijempodi mees."

Ja sellega lõppes seekord jutuajamine selle aine ülle mistris Corneri ja miss Greani wahel.

Ja just kuu aega peale seda juhtus, et mister Corner esimest korda purjus peaga koju tuli. Ja kudas see juhtus, seda ei suutnud mister Corner enesele tunagi ööti ette kujustada. Oma "esimeste peatäie" oli ta niipalju austaid tagasi teinud, et ta seda enam kudagi melde ei suutnud tuletada. Ja seitsaadiik ei olnud ta parajusepirides ital üle astunud, ega polnud tal selleks ka kiusustusti olnud.

"Meie ees laua peal seisits claretipudel," tuletas mr. Corner pärastpoole nii mõningi kord meelde, "millest tema tublisti üle poole ära jõi. Ja siis muretses ta wäilise pude-likestetäie mingifugust rohelist joogi laua peale. Seejuures kõneles ta, et see piirniest olla tehtud, ja Peruuas teda just laste tarvis walmistatavat. Muidugi oli see niisamuti öeldud; aga siiski ei saa ma aru, kudas üks klaasitäis... Aga wöib olla, et ma jutuajamise juures siiski üle ühe klaasi ära jõin, ilma et seda ise oleks tähele pannud?" See kõmus piinas mister Cornerit väga.

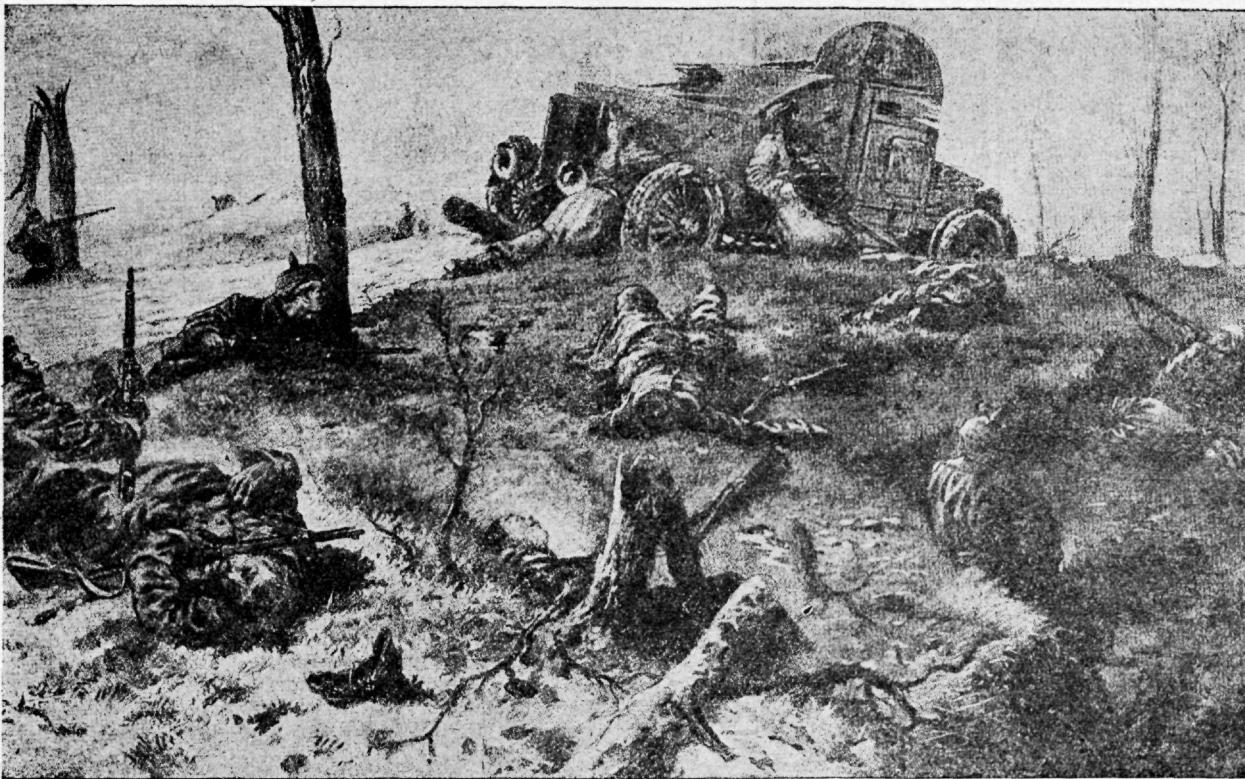
Saladusline "temo," kellega jutuajamisel nii halvad tagajärjed olid olnud, oli mister Corneri lauge sugulane, keegi Bill Damon, aurulaewa "Fortuna" wanem tüürimees. Mister Corner ei olnud teda enam lapselõwest saadik nää-nud, kui ta korraka täitsa ootamata temaga sel saatusisel päävel Leadenhalle. Streeti peal kõku juhtus.

"Fortuna" pidid järgmisel hommikul sadamast lahkuma ja London-Amerika poole teele asuma, nii et jälle aastad mööda wöidisid minna, enne kui nad ühtteist näha oleks saanud.

Mister Damon seletas, et saatus, kes neid nii ottamalt üksteise laenla paisanud, sellega täitsa selgeste avaldanud olla, et nad "Fortuna" kaptenilajutis sõbralikult öhtust pealkid sööma. Sellepäras tõöras mr. Corner kontori tagasi, saatis koju kirjalese koguni haruldase teatega, et ta enne kella kuummet koju ei tulenud, ja seadis kella pool seitsme ajal oma sammud — esimest korda peale abielusse-astumist — kõterti ja naisukuse poolt hoopis teisale.

Mõlemad sõbrad jutustasid igasugu tühistest asjadesi. Siis aga kallbus jutt armulõste ja naisete peale.

Tüürimees Damonil oolid sel alal nähtavastesse laialdased ja mitmelaabilised kogemused. Sõbrad kõnelecid — ööti kõneles kõll tüürimees ülsindu, kuna mr. Corner ainult pealt kuulas — tumedaverelisest Hispania iludustest, mustasilmalistest kõrglistest Kaliifornia orgude neitsides. Tüürimehel oli naisterahwastega ümberkäimise asjus oma teoria, mis hoolga üraproovitud olt ja mida ta eduga tegelikult tarvitab — wähemalt oma enese sõnade järel. Mister Corneri ees avanes uus ilm, kus ndiduslikud naisterahwad koera-alandlikusega mehi jumaldasid, kes selle peale waatamata, et nad nende tunnete peale vastasid, siiski nende üle läskijateks vəljasid olla. Mister Corner, kes esialgul kõlu hoolimatusega pealt oli kuulanud, hiljem aga ikka enam ja enam kasa sai kistud, istus nagu ärandiutud. Minult aeg tegi viimaks tüürimehe jutustusele oma armulugude üle lõpu peale. Kell üheteistkümnepäeval tuletas kõik meelde, et kaptien ja lootsman iga filmipilk laewa peale tagasi wöivad jõuda. Nii hilise aja üle imestades jättis mr. Corner kaua ja õrnalt oma jugulasega jumalaga, siis aga leidis ta, et sadam kõige keerulisem paik on, kus ta tunagi teed on pidanud otsima. Minor-Streeti peal tuli mr. Corneril laternapostil all korraka päh, et ta inimene on, kellest tarviliselt lugu ei peeta. Mistriss Corner ei kõnenenud ega teinud tunagi midagi selletaolist, millega ka kõige külsmäverelisemad lõunamaa ilubused oma palavat kirge awaldasid meeste vastu, kes —

Prantsuse soomusauto jalutuslängul Saksa kaewikutesse.

nüüdju kui mr. Corner seda otsustada suutis — millegi voolest temast enesest paremad ei olnud. Mister Corneri filmad läksid piisaretest märijaoks, kui ta oma naise sõnade ja tegude peale mõttles. Seal juhtus ta aga tähele panema, et linnawaht teda uudishimulikult filmitsib, ja sellepärast pühkis ta lählvi piisarad ära ning ruttas edasi.

Manchen-Hausi raudteejaama eesisel, kus alati väga porine on, pöörasid mõtted tale osakssaanud alandamiste ja haawamiste peale uue jõuga tagasi. Misipärast ei ole mistriis Corneri juures koera-alandlikkusest mitte jälgigi näha?

„Süüdi olen selles ainuüksinda mina,” tööleks ta nüüd sellest. „Raisterahwas armastab oma läskijat, nii sugune on tema loomusund,” harutas ta mõttexirklast sellestes. „Pagan wötku! Kaholeni tull, kas ta pool pääwagi seda on teadnud, et ma tema läskja olen. — Käi eemale!” läkratas ta heasüdamlike näoga poissjõmika peale, kes pärani suuga tema ette seisma jäi.

„Ma armastan heameelsega juttu pealt kuulata,” jelitas poissjõmikas vuhtasüdamiliselt.

„Kas sul siin siis juttu ajab?” pärvis mister Corner.

„Eks illa teie, isand,” vastas jõmikas.

Linnast Ravenscorti pargini, kus tema suvemaja ajus on dige tull maad, luid mõte, luidas ta oma edaspidise elu mistriis Corneriga sisse seab, hoidis teda lõige aja erevil. Kui ta vagunist välja astus, tegi tale meeletustka peaasjalikult ainult kolmveerand wersta porist teed, mis teda lõvaste kindlakstehtud othuse täidesaatmisest — jalamaid punkt-punktilt ja täpp-täpilist mistriis Cornerile ažiaoluude idissit seisukorda selgeks teha — veel lahutus.

Suvemaja, mille välimus arvamist wöös äratada, et tema elanikud juba wöök ammu rahulikus unes puhkavad, äritas teda veel enam üles.

Naine, kes oma meest koera-alandlikkuse ja -truuudu-

sega armastab, oleks lõige aja ülewäl walvanud: wahest läheb mehel veel midagi tarvis?

Ulje lõige linnitatud wassse nimelaua vöhjal selgusele joudes, et ta illa tööste siin elab, jää mr. Corner ulje taga peatama. Nimelaua körval olev tahvlite palus sellanupu peale wajutada, ja sellepärast ei leppinud mr. Corner mitte ainult sellega, et ta ulje pihta pörutas, waid ta wöttis majarahwa jaluleajamiselks ka kella appi. Et aga üks tema ees siiski mitte silmapill lahti ei läinud, siis pörutas ja lõlistas ta ühtesoodu edasi.

Wiumaks tehti teisel korral olewa magamhetova aken lahti.

„Oled sina seal?” küsis mistriis Corneri hääl.

„Sellest kuuldusid selgeste marulise tunide märgid välja, — ainult mitte selle tundemärgid, mida nüild mister Corner siinna juure tahtis „poolida”. See juurendas veel enam tema viha.

„Mistarwiss sa minuga akenast lõnled, nagu oleksin ma sind sünnapäewa-ööl lauluga üles äratama tulnud. Jalamaid tuled alla ja awad ulje,” läksatas mr. Corner.

„Kas sul siis wötit ei ole?” pärvis mistriis Corner järele.

Bastuse asemel wöttis mr. Corner uue tornijooksu ulje wästu ette. Alen pandi linni. Mõni silmapill hiljem läks üls nii otamatalt lahti, et mr. Corner, kes illa veel läepidemest linni hoidis, sõna tööses mõttet eeskotta lendas.

Mistriis tuli aegamisi trepiist alla ja hoidis juba ter wet märkustele tagawara varuks walmis.

„Ta ei olnud aga aimata teadnud, et mr. Corner, kes harilikuks nii sõnalehwm oli, sekkord temast ette oksas jõuda.

„Kus õhtusööt on?” küsis mr. Corner pahafelt, illa veel ülest linni hoides.

Jmestuse pärast otse tarretu, pörnitses mistriis Corner tale otja.

August Nikas,
Tartu fr.
Tegewas föjawäes.

Eduard Tiedemann,
Märjama w.
Tegewas föjawäes.

Karl Kaasik,
Lobuus w.
Eestimaa följävööline

Aleksi Riidam,
Saaremaalt.
Tegewas föjawäes.

Wilh. Walk,
Tallinnast. Septembris
K. all haavatud.

"Kus on öhtusööt?" kordas mr. Corner ueste. "Mis see tähendab: kas wõib siis magama heita, kui pere-
fonna p-e-a veel öhtust pole föönud?"

"On midagi juhtunud, kallile?" kuuldas ülewalt trepi
otsast miss Greani hääl,

"Siis astu ometi sisse, Christofor," palus mistriis
Corner. "Astu ometi sisse ja luba mind üst länni panna."

Mistriis Corner oli nende noorte naisterahwaste lii-
gist, kes lõrgemeelselt, siiski aga mitte ilma meeldivusesta,
inimeste file, kes alandlikult nende föna on harjunud kuu-
loma, valitseja armastavab; niisugused naisterahwad
löövad ruttu ja hõlpaste arats.

"Ma tahad praetud malka," teatas mr. Corner, ulje
läepidevate asemel jalgade peal seisvast riidevarnast länni
haarates, mida ta aga kõhe jälle lahetsetas. "Ja mitte as-
jata vastu rääkida. Said aru? Ma ei falli västuvälimist."

"Oh, Jumal küll, mis pean ma tegema?" sõsistas koh-
lunud mrs. Corner oma föbrannale. "Kodus malka ei ole."

"Küpseta tale munarooga," soovitas heasüdamiline
föbranna, "ja puista õige rohlestev pipart peale. Wahest
ei saa ta sellest aru."

Vika palvetamise peale astus mr. Corner viimaks
söögituppa. Mõlemad naisterahwad ruttasid kõõli tuld
üles tegema, ja peagi osus neile apsi ka teenija-tüdrul, kes
ense tähti riide oli pannud ja kelle alaline tusane olek
niisud jäljeta ladunud näris olewat.

"Ma ei oleks seda ital ustmund," sõsistas lumiwalge
näoga mrs. Corner. "Mitte ital."

"Kohe on tunda, et majas meesterahwas on, kas pole
tõsi?" sõsistas teenija-tüdrul waimustatult.

Bastuse asemel andis mrs. Corner tale kõrvatilu; see
bergitas weidi ta südant.

Teenija jääi õdige aja külmaverelisel; mrs. Corneri ja
ta föbranna kõhta peab aga ülema, et mister Corneri hääl,
mis iga weerand minutti talka uusi läskusi välja kuulutas,
nende tööd ennen takistas, kui kirendas.

"Ma kardan üsindaa minna," ütles mrs. Corner, kui
kõik kandami peale walmis oli pandud. Sellepärast läks
föbranna temaga kaasa, tuna teenija-tüdrul nende kannule
tipsimaa jääi.

"Mis see on?" pööritas mr. Corner filmi. "Ma ütlesin
ju, et mulle lambakotletta walmistataks."

"Anna andels, kallim," kogelis mrs. Corner, "aga mille
ei ole praegu lambaliha kodus."

"Hästi-sissejatud majapidamises, mis mul tulevikus
peab olema," jatkas mr. Corner enesele ölut walades, "ei
tohi lambaliha ammugi puududa. Said aru? Jäsal ei tohi
lambaliha puududa!"

"Ratsun seda meeles pidada, armsam," ütles mrs.
Corner.

"Mulle näib," tähendas mr. Corner sülles, "et sa mitte
niisugune perenaine ei ole, nagu mul tarvis läheb."

"Ma püütan ennast parandada, kallim," sõnas mrs
Corner paluvalt.

"Ja kus sinu raamatud on?" küsits mr. Corner korraga.
"Minu raamatud?" kordas mrs. Corner imestusega.

Mr. Corner pööratas ruhaga laua pihta, mis paljugi
— muu seas ka mistriis Corneri — hüppama vani.

"Üra puille körwale, armsam," ütles mr. Corner. "Sa
tead väga hästi, mis ma ütelda tahad. Kus on sinu sisse-
tuleku ja wäljamineku raamatud?"

Need lamasid laua sahlis. Wäriseva käega tödi mrs.
Corner nad sealt välja ja ulatas mehe kätte. Üht neist
huupi lahti lääles jäi mister Corner kortsus otsaefisega
sinna sisse wahitima.

"Mulle näib, nagu ei osaks sina kottu arvata," sõnas
mr. Corner.

"Mul... koolis... mul läks koolis rehkendusega alati
hästi," vastas mrs. Corner kogeledes.

"Ükskõik, kudas sul koolis läks, aga... läkskümmed-
seitse ja üheksa kui palju on?" küsits mr. Corner wihaselt.

"Kolmkümmedkahessa... seitse," kogelis surmani ära-
hirmunud mrs. Corner.

"Alga tunned sa ükskordühte üheksa peale wõi mitte?"
pööratas mr. Corner.

"Muidugi tunnen," nuulhus mrs. Corner.

"Kudas ta läib?" küsits mr. Corner läskiwalt.

"Üheksa korda läks on üheksa," algas waene naene nuul-
sudes, "üheksa korda läks..."

"Edasi," sõnas mr. Corner karmilt.

Mrs. Corner luges tasase, ühetoonilise häällega, mida
wahetewahel tagasihoitud nuukumine katkestas, edasi. Üks-
kordühe suigutaw ühetoonilus ei jätnud oma möju awal-
damata.

Kui mrs. Corner arvast teatas, et üheksa korda üksteist-
kümmend üheksakümmed üheksa olevat, näitas miss Grean
salamahtia laua peale. Sinnapoolse kartlikku pilku hites
nägi mrs. Corner, et tema läsklija filmad länni olid läinud
ja ta pea kergelt norslades lühja õllekanu ja taldreku
wohel puhkas.

"Jäta ta siia," soovitas miss Grean, "ise aga mine
magama ja leera uks seestpoolt lükki. Harriette ja mina
muretseme juba tema hommikueine eest. Sulle on wist õige
parem, kui sa ta filmi ette ei sattu."

Mrs. Corner tegi muidugi täpivealt nii, nagu teda
öpetati.

Kella seitsemine päiku hommifüür sundis tuppa walgur pää-
lese walgu mrs. Corneri ennast liigutama, selle peale aigu-
tama ja wiimaks üht filmia pooleni lahti ajama.

"Wõta pääew naeratusega vastu," pomises mr. Corner
unise häällega, "ja ta õnn..."

Seal ajas mrs. Corner enese korraga sigru ja maatas
ringi. See ei olnudki ju säng! Tema jalge juures lamasid
õllekanu ja klaasi killud maas. Ümberlükatud talbrek ühes
munaga ilustas lauda heledavärwiliste lilledega. Weider
tundmus pea ja näo küljes nöödis seletust. Mister Cor-

Arnold Reinholm,
Palmse v.
Kodus parandusel.

Mihkel Birkfeldt,
Rohilast.
Tegewas sõjaväes.

Martin Olem,
Viru-Nigulaast.
Tegewas sõjaväes.

Rudolf Pettai,
Võru.
Tegewas sõjaväes.

Jaan Uritam,
Võltsa v. 29. juulil
Karpatides läest haavatud.

neril ei jäänud muud ille, kui otsusele jõuda, et keegi temast salatit on püüdnud teha — ja seejuures õige hõldelt sine-piga ümber läinud. Kuid sellamal ajal tömmas mingisugune lõbin mr. Corneri tähetapanemise ulse peale.

Poolatud ulse wahelt tuli miss Grean kurjakulu-tarvatust-wali nägu nähtavale.

Mister Corner töölisti illes. Miss Greani panis ulse enese järele kinni ja nojatas seina vastu.

"Ma arvan, et te veel mäletate, mis ... mis te eila tegite?" sõnas miss Grean.

Ta ütles need sõnad nii suguse hauataguse häalega, et mister Corneri külmawärinad üle ihu joosid.

"Ma nagu mäletasñin midagi, aga õige segaselt," tunnistas mr. Corner.

"Teie tuliste kella lahe ajal hommikul koju," teatas miss Grean tale, "ja olite joobnud, purujoobnud. Ja seejuures tegite te nii suurt lära, et käll wissi poole uulitsat unest illes ajastie."

Mr. Corneri pool-avatud huule wahelt tuli libe oigamine kuulda vale.

"Teie nõudsite, et te naine teile soaja öhtusööki walmistads."

"Mina nõudsin seda!" Mr. Corner vaatas korraks laua peale. "Ja tema ... tema tegi seda!"

"Teie märatsesite koledaste," seletas miss Grean. "Meie lärtsume teid hirmastesse, lõik me kolm." Enese ees seisva armetu inimese-koju peale waadates suutis miss Grean ainult suure maewaga usluda, et see koju alles mõni tund tagasi teda ennast nii suureste oli hõlutanud. Ainult lohuseturne hoidis teda tagasi südamest naerma hõljamast.

"Ja kui te siis sin istusite ning öhtust sõite," jatkas miss Grean halastamataalt, "läksite teie teda fissetuleku- ja väljamineku-ramatud wälja tuua."

Mr. Corner ei tundnud oma imestusel tõeste enam piiriks olewat.

"Teie lugosite tale majapidamise kohta terve märgukirja ja juhtnööride-koju ette..."

Mistris Corneri sõbranna filmis sähwatas kelmikas tuluse. Ago seljal oleks wöinud mr. Corneri filmade ees ka väl sähwata da, ja ometi ei oleks ta seda tähele pannud.

"Teie ütlesite tale, et ta kolku arvata ei oska, ja sundisite teda ükskordüütpeast lugema."

"Ma sundisin teda..." Mister Corner löneles nii suguse inimese ükskõikse häalega, kes ainult teada soovib saada, mis sundinud on. "Ma sundisin teda ükskordüütpeast wastama?"

"Ükskordüütpeast ühelsa peale," töendas miss Grean.

Mr. Corner wajus jõuetult ja abitult tooli peale.

"Mida pean ma nüüd tegema?" sõnas ta mõrvabalt. "Ta ei anna mulle seda lunagi andeks — see on kindel. Ja ie ei naeragi minu üle?" hüüdis ta äkti-ilmunud lootsenatulessega. "Kas ma tõeste niiviisi tegin?"

"Teie istusite sellestamaa tooli peal, kus praege istute, ja sõite munarooga, kuna tema teie ees seisib ja ükskordüütpeast wastas. Lõppude-lõpuks jäite te magama, ja mina saatsin

la tema puhkama. Kell olli juba kolm, ja ma arvasin, et teil selle vastu enam midagi ei wöi olla, kui ta need mõned tunnid, mis veel vööt ille jäänud, läbielatud ärewuse järel tingimata tarwitsiluks saanud puhkuse peale tarvitab."

Miss Grean wöttis tooli peal istet, toetas künarnu-kidega laua näjale ja jäi mister Cornerile otse nätku wah-tima. Kahlemata wälkus mistriis Corneri südamesõbranna filmis kelmikas tulule.

"Arwatawaste teie enam nii suguseid tempa ei tee," ütles miss Grean.

"Kas te tõeste wöimalikuks peate, et ta mulle andeks annab?" hüüdis mr. Corner.

"Ei, seda ma käll ei usu," vastas miss Grean, ja mister Corneri nägu wenis jällegi pilats. "Minu arwates oleks teile kõige parem, kui te eie temale andeks annaksidite."

See mõte ei paistnud aga isegi mr. Cornerile weider ega nahjas olewat.

Miss Grean vaatas ringi, kas uks tugevaste kinni on, ja kuulatas wiedi aega, et selguiele jõuda, kas majas kõik wakne on.

"Mäletate veel," algas miss Grean, ettevaatuse tõttu oma häält soosinani alandades, "mäletate veel seda jutuajamist hommikueine juures, kui ma esimest pääwa teie juures wibisini. Teie abiakaasa ütles seekord, et te tale palju roh-kem meeldilsite, kui te mõnilord la nature tipsutalsite."

"Muidugi mäletas mister Corner seda jutuajamist. "Alga ta ütles ju, et ma ainult nature peaksin tiputama," sõnas ta meeletehitlikult.

"Noh, teie ju ka nature ainult tipsutastegi," jatkas miss Grean. "Ja peale selle mõttes teie abiakaasa seda, et te just joome peaksite, kuigi ta seda otseteed wälja ei ütelnuud. Kui te seekord ära läksite, lönelesime meie sellest veel nii mõndagi. Tema ütles, et ta walmis on ükskõik mis andma, et teie aga rohlem harilikluse meesterahwaste laadi oleksite. Ja tema arvust peawad harilikud meesterahwad nimelt jooma."

Mister Corneri pikaline arusaamine äritas miss Greani. Ta ajas enese üle laua tale lähemale ja raputas teda õlast:

"Kas te tõeste aru ei saa? Teie tegite seda meelega, et tale õpetust anda. Tema peab andelsandmist palumu, mitte teie."

"Teie arvate...?"

"Mina arvan, et kui te asja läbiviite, nagu kord ja kohus, siis te terve eluaeg heameesega selle peale tagasi saate mõtlema. Minge enne kodust wälja, kui ta üles ärkab. Ma ei räägi tale wähematti. Ja, tõtt ütelda, puudub mul selleks ka aeg, fest et ma kella künnes rongi peale pean jõudma. Kui te aga öhtul koju tagasi tulete, teete temaga esimesena juttu. See on lõik, mis teil teha on." — Ja üli-roemus mister Corner haaras tänulikkuse-hoo sees oma he-südamlike sõbranna ümber kinni ja suudles teda, enne kui ta veel ise aru suutis saada, mida ta teeb.

Selgemal öhtul istus misteris Corner oma meest voodates võderastetoas. Ta olt reisu-ülikonnas, kuna hulite ümber woldid asusid, mis Christoforile väga hästi tuntud olid, nii et tal neid nähes esimesel silmapilgul süda saapa särkhe wajus. Oma enese önnels aga suutis ta veel õigel ajal toibuda, ja ta astus naise juure, naeratus näol. Kui ei olnud see mitte seefama naeratus, mille lätteturjatmise kallal ta terve päewa otsa waerva oli näinud; aga juba see ideasi iseneesest, et tal üle üldse veel mingijugune naeratus näol wöös olla, pani misteris Corner sedavõrd imestama, et ta sõnagi suust ei saanub, ja nii jäigi esimene sõna mister Corneri lätté.

"Noh," algas ta lõbusalt, "kudas sulle meelsis?"
Esialgul ei julgenud misteris Corner suudli lahti teha, sest ta kartis, et ta abilaasa ehk jälegi liig sigawalt klaasi-põhja oli waabunud, kuid mr. Corneri naeratamist nägu rahuhas teda — wähemalt teatub mõedul.

"Millal sa jälle tahad, et ma weidi tipsutalsin?" jatkas mr. Corner naeratades. "Sest ma arwan, et ja meeje jutuajamist hommikueine juures esimesel pääeval peale miss Greani sõasitü wesi unustanud ei ole. Sa tähenbasid seeforb, et ma palsu huwitawam ja meeldivam olesin, kui ma wahetewahel weidi tipsutalsin." Hoolega naist tähele pannes wöös mr. Corner märgata, et mrs. Cornerile see lugu aegamisi needbe tuli.

"Ma ei saanud ennen sulle seda lõbu walmistada," seletas mister Corner edasi, "sest et minu töö alaliselel wärsket pead nöudis, ja mul teoda ei olnud, kudas Wein minu peale mõjub. Kuid eila tegin ma kõik, mis minu wödimuses seisis, ja loodan, et ja minuga rahul oled. Ja kui sa mulle lubasid seda mitte üle kahe korraku kus korra — wähemalt esialgul, kuni ma sellega rohlem ära olen harjunud, — siis olesin ma selle eest sinu wästu väga tänuilik," lõpetas mister Corner.

"Sa tahad ütelda . . ." sõnas mrs. Corner paluvat.
"Ma tahab ütelda, et sa pulmapäewasti peale mülle selgesse märgata oled andnud, et sa mind lihtsalt naise-moodi meheks peab. Ja lõige aja on see sulle juurt hingepiina sunnitanud, et ma mitte niisugune ei ole, nagu teised meesterahwad. Noh, ja seal näitäsin ma sulle, et ma sa-masugune wöön olla, nagu nemadki, kui sa seda just tingimata tahad."

"Kuid sina ei olnud sugugi niisugune, nagu nemad," vastas mrs. Corner, "mitte raasugi."

"Ma tegin kõik, mis minu wödimuses seisis," ütles mr. Corner. "Kuid kõik inimesed ei wöi mitte täitfa ühefigurused olla. Joobnud oletus olen mina niisugune."

"Ma pole jugugi ütelnud, et sina joobnud pealsid olema . . ."

"Kuid sa tahtsid just seda," katkestas mr. Corner teda. "Meie üheleks joobnuteest. Ühtuks näitemängus oli peanglerane joobnud, sa leidsid, et ta väga huwitaw ja meeldiv olt olnud."

"Ta olt ka meeldiv ja huwitaw," kinnitas mrs. Corner pisarsfilmil. "Minu ettekujutuses pidid sina just sedalaadi meesterahwas olema."

"Aga näitemängus ei leidnud naine tema sugugi huwitawa ega meelsiwa olevat," tuletas mister Corner meelse. "Kolmandas waatuses ähvardab naine oma ema juure tagasi minna. Niisugune mõte on ka sinul nähtavaste pähede tulnud, sest ega sa muidu sin minu ees reisjuhikkonnas ei seisaks."

"Aga sina . . . sina olid niisugune hirmus," oigas misteris Corner.

"Ja mis ma siis dieti tegin?" küsis mister Corner.

"Sa tulid ja hakkasid kõigest jõust uksi pihta taguma . . ."

"Ja jah, ma mäletan. Ma nöudsin öhtust sūlia ja sina walmistatid munarooga. Ja mis edasi sündis?"

"Ja siis . . . siis panid sa mind ükskordüht wastama . . . ükskord ühte üheska peale."

Mister Corner watas misteris Corneri peale, ja misteris Corner mister Corneri peale, ja nii tekkis silmapilgulks waitus.

"Olid sina . . . sina tõdeste weidi nolastanud?" küsis misteris Corner logeledes, "wöi weiderdashid sa ainult?"

"Ma olin tõdeste ikka weidi nolastanud," tunnistas mister Corner puhtasüdamiliselt. "Ja esimest korda oma eluajal. Ja kui sul selle wästu midagi ei ole, siis ka wätmast korda."

"Ma olin hirmus rumal," sõnas misteris Corner. "Ole hea, anna mulle andels . . ."

Seal, kus ainult sõjariistadel hääleõigus on.

Woo tele Mesikapp.

Nagu ütlesin, on meil siit veel viis wersta kuni B. jaamani minna, kus meil esheloni tuleb astuda, wöös olla, et see veel täna sünnil. Täna said postiga jälle logemata ühe eestikeelse ajalehe, nimelt "Postimehe" 8. juunist, mis meil eestlastel siin, nagu ise-äralik sündinlus on.

LXVIII.

Laupäew, 18. juuni. Hommiku kell ühelsa ajal anti käst jaama poole liikuma hakata. Esimene ja teine bataljon asusid juba öhtul teeles. Meile anti käst ühes kolmanda bataljoniga minna. Meile järgnes veel neljas.

Paar päeva olevad meil vihmased ilmad, misprast tee õige porine oti. Jaama jõudes sõime siin lõunat. Ostsin wärskle ajalehe ja lugestin seda isukalt. Kell üheteistkümnne ajal hakkas eshelon liikuma. Leekond algas. Panoramaneisid silme eest tuttaravad kohad mööda, mis niiild suveehetes olevad. . . segametsad, lõkkawad rullipöllud. . . Kui armas, kui luulikil ilus.

Peatastme esimeses jaamas R-s., mis B-st wersta kals-teist eemal on. Kui palju on siin muutunud sellest peale, kui siit möödalainud aastal novembrikuul kudu puhkusele sõitsin ja hiljem, kolme nädala pärast tagasi — hulk ojutisi ehitusi, "konta" tulestiniile, awarad laduruumid, parandatud jaamahoone jne. Ei taha seda kohta nagu enam äragi tunda.

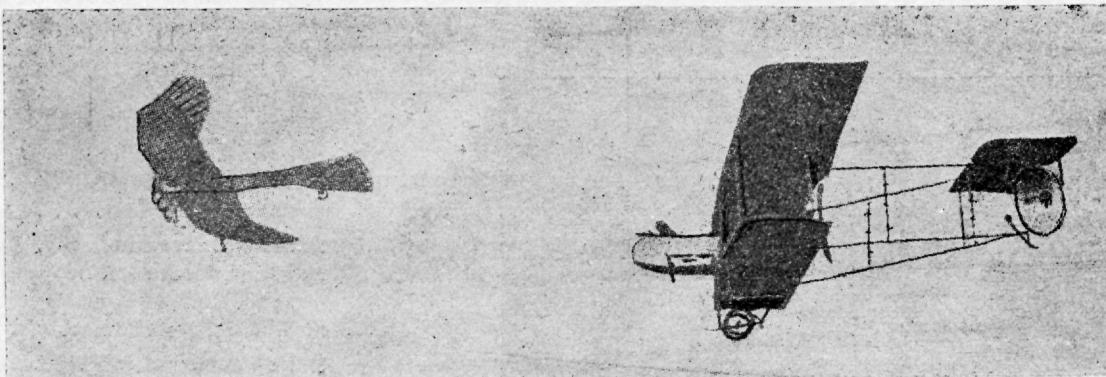
Juhumise kombel sõitsime salaslastelt ära wöetud wagunis, mis Berlinis Chausset utilisal olewas wagunivariitus on ehitatud. Möödanes B. jaam ja alevis, kus lähded talvel biuuvalis olime. Edasi tulivad mülle tundmatad kohad ette, misprast maaistik huvi pakub.

Öhtu eeli jõudsime perekasse M. alevisse, kus mitmed eshelonid järgi votasid, miljajal liin äraföidiks waba on. Siin peatastme kuni hommiku kell wüeni ja pöörasime niiild louna, M. linna poole.

19. juuni. Täna on minu kolmekümnekuues sündimispäew. Esimest kord elus saadan ma seda päewa esheloni mööda. Vaallen wöödraid, tundmala maakohte, mis armad on omas lõkkawuses, ilusad oma tiinuses. . . Siin lainetab rukis, seal oder, ja loonud juba, kohati aga loomata, siin wagunewad tartulid, seal kaugemal punendab õitsew ristlikein. Pöllupind on parem, kui meil, kuid hooletu harmine paistab igalpool silma — suvivilja seas kollendavaid ohtralt orjavitsa pöösd ja harakalatv. — Kohati tuletab maaistik oma nõgustikkude ja kõrgustikkudega, mis silme eest mööda libisewad, kodiumaa Elvat meelde ning sunnib kudu peale mõtlema. Kaugele, üle metsade ja mägede tungib mõte koju, kus omakete seas wäst weidigi tahaks wiibida. . . Onnelks ei ole sarnaseid momentisi sagedaste ja nad ei ole püsiwad, pilk elsi jälegi panoramanewa maastiku peale, kus kaugemal kinkuldel pählla ja muu lehtmets kasvab.

Maitsetaks, inetuks wastandiks sellele maalilikule pildile on — närused, madalad, wanad elanikkude urytikud kui mutimulla hunkukud, siin ja seal kaasiku all mustendamas. Nad rikuwad oma esituleolemisse muljet ning on wastikud selle nööduv-küttestava looduse ilu seas. Näib, kui tahals Wene talupoeg oma inetute urytikutega looduse ilu karrieerida.

Kell kahe ajal jõudsime M., mis harilik, räpane Wene übervangulinn oma punasest teliskivist majadeega on. Enamastesse on majad wäiksed ja wanamoodulised. Üuema aegse

Shuluuramisel.

stilsi jäcele ehitatud majasi puutub harva silma. Siin föime lõunat ja peale lühema ajalise seisaku hakkas rong h. poolle liikuma.

Öösel öödfisme ille Veresina ja Onjevri jõgede ja jõudsime hommiku tell viie ajal h-se, kust lühikese deatuse jäeele lahkusime ja meel kord üle Onjevri L. poolte lihutamise.

Maa on siin nõmmeline, liiwaned wõi jälle soot, raba ja wesine. Viimastes kohtades kasvab loysakas mets — lepad, pihlegad, kased, tammed, wahtrad ja künnapuid paljudega. Et liiva küllalt, on isegi jaomahooned sagedadate tsementehitused. Egonikud on waesed, lätiwad visektialt riides, wiisud ja kalsitud jalas ine. See ei ole ka lugugi imelspanemise väär, kui neid kidoraid rukki ja juwiwilja pöldusti waaten, kus kaer ja oder, mis waewalt jalakorgune ja õre, juba loonud on.

LXIX.

20. juuni. Kell kuue ajal öhtul jõudsime L. Õogute lütfestasid minu pilkusi tiined pöllud, kus rukis kohati juba kirbile walmis olt. — Siin oli kirju trapold, seal lokkow kaer ja oder, siin walgendab ötes roheline lihawernewäli, wõi kartul, kuna linasfil kui ühine meelespea lillede kimp näis olewat, mis neiu oma armasmale ulatab. — Meie wõime önnelikud ja röömsad olla, et näisi sunnil, mida tänavu küll seniajani ei ole tunnud, wärsked kartulid kaewata wõime, kui selleks wojadust on.

Teevald nägin, et aidades juba lihawod kirbid vunen-dassid. Otsime Meigasega oma supindu täie kirsisti ja ka maosklaid, millede eest wiiskümmend kopikat matssime. Siin öödfisme endile ka mõne naela soolatud seapekki, et esimesel wöimalusel seda wärskete kartulitega leeta. Ööfisme veel tee körwalt oiamasfala ja isegi paar vüdelit kangel kodusut. L. on P. igaveste soode äärel liwakulal, kus teda kidor mets ümbriseb.

Sitt võõrofisme umbes pooletunnilise seisaku järele R. poolte. Mitmed head werstad tee ääres ei ole muud, kui igavene wesine soot oma lokkawa metsarägastikuqa. Vist ainukese koht, kus seniajani veel metshärjad elutsevad.

Peagi jõudsime P. asjadele, kus libedastesse heinatege-mise kallal ametis oldi. Neised riisusid valusust heinalaaresti keeritesse wõi kandsid aunaressesse, saudadesse. Wärskel heinalohn täidab simbrust. Täi seljataha P. oma logase ja laisalt jooksua weega. — Ümbruses on jällegi, kohati läbipääsemata padrikud pajude, leppade, tanimede, wahtratega, kuna neid metstapud põimivad. Kohati kasvavad hiigla heinapuked, kui mets, mitu silda kõrged. Järgmiste jaamani P. riivab pilk ainult häid heinamaid. Kõrgematel kohtadel kasvab luhabeina körval ka loysakas lehthein — hirreernes, kuubeleht, walge õitega ristifhein jne.

21. juuni. Hommiku pätkese töösi ajal jõudsime R., kuid siin meie ei peatanud, waid lihutamise edasi ning peatamine järgmises suuremas 3. jaamas pikemalt. Siin puutusid paljudi diwisjonid moonawooris wiibiwate eestlastega

kolku, kes minuga ühes minewal kewadel tuleliinile tulid ja juba sellel aasta maikuul moonawoori saadeti, kus nad kungagi püsirohku ei haista.

Loodus on siin juba palju füsimem, kui W. Luberman-gus, kust föitisme. Peale kirsside, maosklate, mustilate, kaarlade, on ka wärsked aiasaaduseid ohtralt müügil — salatid fibulad, kurgid... Jaama ümbriseb suurem alewil. Ka on siin suur tsemendibarbil. Uulitsad on prügitatud ja majade wahel tore mets hiigla waherde, paplite ja aakaatsiotega.

Sitt jaamast edasi föites näeb film iqalpool mäekinkust ja nõgustikka lokkamate pöldudega. Maa on wissarikas. Maiad on, et metsa wähe, enamaste liwiehitused. On aga ka õlest majasi — seest ja wälsaspoolt sauega wooperde. Wälsaspoolt on rõik majad walgeks lubjatud ja oma tsement wõi vlekkatustega on nad eemalt waadates õige nägusad. Niisugune pilt lokkamate pöldudega, kus ka umalatid ei puudu, on wahelduseta tuni D. jaamani.

Siin tulistavad meile juba rongid haamatud waenlastega, purustatud Austria suurtükid, pödrunitastide, prosheltorite ja muu föjasaogiga loormatuna vastu. Edosidul waheldawad arvarad esavöllud, kus mehi wõi naisti kündmas näen. Sönnikut ei näi siin völdudele peale pandamat.

Seal jõgede ja järwede lõastel on aga lõkkamad aasad, kus heinatööl olakse. Nään nii mõndagi heinalist, noisterohmasti meie rongi nähes pisaraid valgilt pühlikut—wist on omaksed, mees wõi vojad ka föjas.

Hoolikast pölluharimisest räägivad aga siiski need wägewa wiliiga taetud pöllud, kus rukis ja nisu, nagu leslimisest peast luged, kus kuni seitsekümmend seemet annab. Suviwiili on kohati sarnane, kui neil rukis ja wõib märgata, et ta seal parem on, kus ta warem maha on tehtud... Siin wõib teeärees juba olastraataedu ja laevituid näha.

Lõuna kell ühe ajal jõudsime D. linna, kust austrialane mai lõvupärvades wäha lihutati. Purustatud, rikutud ja mahandletatud hooneid on wähe näha. Rafarmud, harilikuid kahe- ja kolmekordset liwiehitused, on terwed. Väinult mõnel üksikul on latused purud. Purustatud on ka jaamahooned ja kirik jaama lähedal, milledest ainult müürid püstisessawad.

Sitt astusime rongi pealt maha. Jala minna on meil sitt umbes kuuskümmend wersta. Ilm on körwetaw-kuum ja maa lage. Tappew on teekond niisuguse ilmaga.

Sõjameeste terwitused.

teist lorda föjaväljale minnes, jätan oma armate wanematega ja Eesti neiudega jumalaga. Tänan kõiki neid, kes mulle hospidalisse lehti ja kirju saatid.

Wabatahlik wanem alam ohvitser
Oskar Maasing.

Rahustamine.

Mees: „Mis! ? Niisuguse auta ja wiletsa pärast lubas minu südametunnistus minu wastu truudust murda?“

Naine: „Rahusta ennaft, minu armas, ma ei ole ka temale mitte truu!“

Ostmine palavitus.

Nagu lohalikkudes ajalehtedes seisis, ostnud Tallinna linn Kurna mõisa (wist ka Lehjma mõis ühes arvatud) tuttava mõisade hangeldaja K. Simoni ja Ko. läest ühe miljoniga ja wiletsimine tuhande rubla eest ära. Nimetatud mõis wõi mõsad, olla ainult mõni päew enne seda ülemaal tähendatud kompanii lätte lõinud. Ostmine olnud nii rutu-line, et selleks volikogu läest luba saada pole joutud; linna-amet teinud oma vastutuse all ostulepingu juba walmis ja wõtnud mõisa üle. Niisugustel põhjustel ostuga nii vutt oli ja mits linnaamet seda mõisa nii tarvillisets linnale pidas, jäab kõrvalseisjal arusaamataks. Kas tahtis mõni teine isik wõi kompanii seda mõisa linnal nina alt ära wõtta, wõi olid selleks teised põhjusted? Waewalt on loota, et isikuid leidub, kes seda mõisa selle hinnaga ostnud olets, peale jaladuslike seitsmetikümne miljonilise soom-

Sügis.

Kadunud päilesepall,
ilm on ubune, hall,
lõrgel kurehäääl sajab,
wihma sajab ja sajab . . .
Karijamaal waikinud pill,
aasalt on kadunud lill,
waagub üksi veel wares,
tarduwust õues ja tares.
Üksi on rammetu raag,
metsas sahiseb saag —
waristes wanu hiisi,
sumistes surma wiisi . . .

R. Pöld.

Sügise öö.

Tuul kannab sügiset lambri
Ja sügise lõhnasi.
Ja viimased sügiselilled
Weel ehiwad waasisid.
Ja lahtisest aknaast sisse
Ööliblikad lendawad.
Ööhämara tumedad lapsed,
Öölambil nad keerlewad.
Tuul hulub ja akna taga
On öö nii pime ja must.
Täis waikiwat sügiseleina,
Täis kurbu üksildust.
Seal tormiöö tumedas varjus
Mu mõtted rändawad,
Mu kallimat sõjameest laugel
Nad rahutult otsivad.

J. Seep.

Wõhmas, 29. septembril.

Ia se, kes kõiki mõisasi, kus Simon ja Ko. tegew on, nagu liuste omandada tahab. Nii oli see soomlane ka Leesi ja Pallaste mõisade ostja, kui üks seltskond seda waatamas läis. Ostmiselks oli aega lõigest 24 tundi. Lõbirääkimistel Simon, Paulberg ja Ko. wahel pilkendati seda aega 48 tun-nini. Teatud seltskond ei läinud aga Simon ja Ko. mõrda. Niiud on sellest ajast juba 24 korda 24 tundi mõöda, teatud mõisad aga praegu müüla ja ostja soomlane on kui tina tuhka kadunud. Wõi on niiud Simon ja Ko. endile mõne teise „ameti poolt“ mõisade ostja leidnud? Mõni hea aasta tagasi oli maandetjal V. õguni paarklummend talukohtade ostjat aasta peale palgatu, kes igalpool V. kaajas läks ja kohtas tingimistel, mida endised kohapidajad wõimatusks luged, walmis ostma olid. Nii mitmedki talupidajad läksid selle läbi mõrda, ostsid kohad teiste ostjate kartuel wõimatuse hindade ja tingimistega ära ja suuremalt jaolt päästis neid viimaks endi kohtadest ainult haamer. See palgatu ostjate jaotus ei tea kui laua lestimud, aga õogemata juhtumine tegi

sellele haleda lõpu. Parajaste oli Järvalandi wallas kohade miiuli täpsil. Sinna ilmusid ka tuntud ostjad. Oli sügisene külm ja porine aeg, ostjad läksivad endile Järvalandi Suurde kõrku soojata tegema. Aga wiinalurat on kaval: annad kord sõrme, tirib su enese ka sisse. Nii ka siin. Meestel said pead soojaks, ja lasti edasi, kuni wiimane kopikas kaasa antud teerahaast otsas. Ei saa enam kudu tagasi. Mõnedel lagunenud ka jalavarjud ära. Ei aita muud kui mine külalist kopikaid kerjama, et kuidagi kudu tagasi saaks. Teade, et lohaostjad külalist kopikaid kerjawad, läinud kui tulutuli wallas laiali, ka wallawalitsus astunud wahelle ja hakanud meestelt passisti nõudma, mida õnnetusels ostjatel kaasas pole olnud. Nüüd olnud lugu lakkas, tahetud ostjaid vägise puuri pisti. Ei ole ostjatel wiimalts midagi aitanud, tunnistanud puhtasüdamlikult üles, et nemad kellegi lohaostjad ei ole, waid B. poolt ainult selleks palgatud. Korjatud siis kopikaid koltu, antud ostjatele kaasa ja saadetud igaliks oma kudu. Nii lõppenud see jant seekord. Mine tea, kas praegunegi jant paremisse lõpeb.

Seda ja teist sõjapäewilt.

1 tund 45 minutit.

Wimase rahvalugemise järele on Petrogradis 282.800 kõterit, väljaarvatud kõtorid, klubid, koolid jne.

Tühji ei ole nendepräegu ükski.

Umbes kord nüüdalas saab üks kõter vabaks. Kusjuures ta waba on ligi tund, mitte rohlem.

Möödalainud kuul juhtus siiski, et üks kõter naturelkaem tühji seisis, nimelt 1 tund 45 minutit!

Kah rekord!

*

Nahatõöstuse komitee on otsusels teinud järgmised hinnad 1. oktoobrist mäksma panna:

Tallanahk — 70 rub., juht (hööweldamata) — 60 rub., jne. Sellest samast päewast peab 8 versotki kõrgete soldati-saabaste hinnaks 16 rub. 25 kop. oleva.

Niisuguseid hindasi kuuldes wöib ainult rõemustada ja komiteele piika iga soovida.

70 rubla tallanaha puud! Kaks wöib siin siis keegi veel liitalaku wötmisest rääkida. Sest nahapuudast tuleb 30—40 paari taldu wälsja, s. o. 2 rubla tallapaar. Kas ei ole see odav meie aja kohta?

Ainult üks pikk konk on veel asjal: komitee peab nende äride nimed nimetama, kust niisuguse hinnaga nahakaupa saab?

*

Ajakohane rehenduse ülesanne habemega
lastele:

Pruudil on 300 rubla kaasvara, peigmees on raamatupidaja 960 rublalise oastapalgaga. Toakraami ostu on selle rahaga wödimata, sellepärast peab mööbleeritud kõteri wöima. Kõige odavam mööbleeritud tuba nende kõhe jaoks maksab 50 rub. kuus. Nael liha maksab 1 r. 50 t., 10 munas 1 r., nael wöid 1 r. 90 t. Pruut ja peigmees lastsid endid siiski laulatada.

Kui suur on nende armastus?

*

Mandschurias maksab pang piiritust 12 rub., Tshitas 40 rub., Tanhais 65 r., Baikal 80 r., Irkutskis 100 r., Samaras 180 r., Tuulas 200 r., Moskwas 260 r., Petrogradis 300 r., Tallinnas 360 r.

Ainulteks, mille vastu müüjad ei protesteerib.

*

Omal ajal pani Saksa leitnant, Koburgi prints, kõik rattad läima, et kudagi moodi Bulgaria troonile saaks.

Nüüd paneb tsaar Ferdinand kõik rattad läima, et trooni pealt põgeneda saaks.

Ajalehed teatavad ühildalt:

Vanapiiga trööst.

"Ah, ma oleksin juba ammugi mehel olnud, kui see õige mind ainult näinud ja leidnud oleks!"

-lm.

"Tsar Ferdinand tahab ennast oma poja kaasulks troonilt lahti ütelda. Kuid troonipärija Boris ei taha niisuguse raskel ajal trooni vastu wöcta."

Kui wölad varandusest suuremad, siis ütlewad pärjad endid harilisult pärandusest lahti. See on igapäevane nähtus.

Ei kellegil pole himu kohtupristastiga tegemist teha.

Ja warstigi ilmub Bulgaria ametlikest häälekandjates kuulutus:

"Wiibimata waja isandamoodi isikut Bulgaria troonile. Saksa printsissi palutakse mitte ilmuda."

Aga kas leiawad?

*

"Ütle, isa, kudas saadake suhkurt? Kasvab ta wöi..."

"Aga ma sulle praegu teen hea nahatäie, küss sa siis tead kudas! Wöi niisugune wäike 7 aastane naaksman ja hakkab juba walitsuse asju arutama! Kas sa mul nää!"

Millal lõpeb sõda.

Brantsuse soldatite ajaleht "Soldati sõber" teatab oma luigjatele, misisugused teated tal sõja lõpu kohta on olemas:

"Sõda lõpeb kõhe peale waenuliku tegewuse seisma jäämis ja see saab teatavaks, kui lahingud kõigil wäärendabidel lõpetavad.

Kaks päeva enne sõja lõppu istume veel kaewikutes, aga ka ainult need kaks päeva. Pange tähele: meie määrame kindlaste aja ära ja ütleme — kaks päeva. Sõja lõpu tuleb teatud aastal, teatud kuul ja teatud kuupäeval enne kuulsa politikamehe surma, kelle nime algustähje hõlpsaste igast aabitsast wöib leida. Etsivad need inimesed, kes kinnitavad, et Brantsuse soldatid peale rahulepingu allakirjutamist laewikutesse jääwad. Iga uus päew vähendab järjekindlast rahule lähemale."

*

Keegi majaomanik pööranud neil päewil tarbeainete büroo poole palvega, temale uued suhkrutshelid anda, fest et tkelid, mis ta enese ja üüriliste jaoks saanud, tappa lahtise akna peale jäändud, kust lehm pea sisse pistinud ja nad ära sõönud.

Mis teha. Ka lehmad tahavad wahel magusat...

*

Berlini professor Rubner on huvitava arvustiku selle ille kokku seadnud, kui palju Saksa perenaised sellega elujõudu ehit - energiat kaotavad, et tundidekaupa poodide ees fabas sejawab, loodusles 100 gramm (ligi weerandnaela) wöid saada. Selleks, et Berlinis 100 gramm wöid saada, peab wähemalt 4 tundi fabas seisma.

Saksa õpetlane arwas wälsja, et niisugune ootamine terwilese sedawördi kahju teeb, millewörd 52 gramm wöid ka kaotsib. Sel kontsel wöidarvad Saksa perenaised, 100 gramm wöid saades, pärtselt ainult 48 gramm, ülejäänud

Audis tagasi.

Apteeker: "Terves linnas peetakse teid üleüldiselt joodikus. Teie ei peaks ometi mitte nii palju jooma! Vaa-dake, mina näituseks ei juu tunagi mitte tilkagi!"

Retsimmees: "Jah, teie lugused inimesed pea-wad endid la isearanis alkoholist eemal hoidma!"

Apteeker: "Kudas nii?"

Retsimmees: "Noh, ta teeks teid veel lollimaks, kui te juba olete!"

-lm.

52 gramma aga tulub selle energia katmisels, mis nelja otomatsetunniga õra raiatati.

Rubner kinnitab, et kui usinad perenaised tundidepiikkuse saab seisnise asemel 6 tundi woodis mõõda saadaksid, nad sellega palju rohlem elujõudu alal hoialksid, kui seda 48 gramma wööd suudavad anda.

Sellest järgneb: kui salaslased terve päewa woodis mõõda saadaksid, — ei läheks neil wööd ülepea tarviski.

"New-York-Times" teatab, et Ühisriigid sobivate riikide käest 9.000.000.000 rubla eest tellimisi saanud.

Mine ütle nüüd niisugustel tingimistel erapooletusest lahti!

Brantsuse soldatite ajakiri kirjutab:

"Oled sa kord soldatiks wödetud, siis on sul emblumbat oodata: tas sa jääd fiseriiki wöi sind saadetakse föjaväiale. Kui sa fiseriiki jääd, siis ei ole sul millegi üle kurvastada, kui sind aga föjaväiale saadetakse, siis on sul emblumbat oodata: tas sa satud wördlemisi rahulisesse piirkonda wöi hädaohhlitusse piirkonda. Kui wördlemisi rahulikusse piirkonda satud, siis ei ole sul millegi üle kurvastada; viibid aga hädaohhlitusse piirkonnas, siis emblumb: sa saad haavatud ed ei; kui haavatud saad, siis emblumb: tas raskeste haavatud wöi kergeste. Saad kergeste haavatud, siis ei ole millegi üle kurvastada; saad, siis emblumb: saad terwels, siis ei ole millegi üle kurvastada; sureb, siis ei ole ka enam millegi üle kurvastada. Nii siis ei pea ükski soldat italgit et millegi üle kurvastama."

Ornema sootestjad, kellele loodus wälised jalad annetanud, on ahaastuses.

Gaapalauplastes ei ole kustil nõnda nimetatud "wällse numri" jalandusi naisterahvastele, s. o. wällseid saapaaid. Järele jääanud on ainult "suured numrid."

Wällseid numreid mitüdaluse alikäe 50—100 r. saapapaar. Mida wällsem, seda kallim.

Nishegorodi waeste heals toime pandud loteri-allegril olid järgmised wöövud: elus lehm, 20 pead suhkurt, sild lasepuid ja 100 mittenaelalist lotitäät suhkurt.

Ennemalt unistasid loosivõtjad priljantidest ja höbe-teemafinatest. Nitid unistataks 5 naelast suhtrust.

"Önnelik," les juhtumisi priljant-nõela wöitnud, hüüab: "Kurat, ei wedanud! Jällegi ei wöitnud suhkurt!"

Söja ajal teenitakse palju.

Kas wöi miljon rubla tunnis... kui hästi läheb.

Uts Mojska kaubandusepanadeest ostis Orelli tubermangust suurest mehanikawabrikust 24 wagunit naelu, mille puudahind praegu 24—25 rubla.

Tunni aja pärast müüs pank selle "partii" kahele jõukale waheltkauplajale edasi, 10 rubla puu a pealt teenides.

Tunni aja teenis pank 240.000 rubla ehk ligi weetond miljoni.

See oli pank ja sellel oli raha.

Aga ta peaaegu ilma rahata wöib 50.000—200.000 rubla teenida, kui inimel nuppu ja häbematuist on.

Waja ainult linnaasadega sõber olla, linna ligibalt miljoniline mõis walida ja kiita, et selle ära ostad, kuigi sul töigeparemal juhtumisel töigest mõni tuhat taskus on.

Kohe näpsab linn selle "hea suutäie" sinu läest ära, wahetasuna aga libiseb sulle rohlem taskusse, kui ennemalt unes oled nänitud, ja sa wöid üüid tödeste mõisa osta.

Eneeskaitsmise mõttes.

Esimene kingsepaoiss (teisele, kel nägu ja körwad rätigu linni seotud): "Oh, sina waene! Ei sina küss vist hambavalusti tunagi lahti saa!"

Teine kingsepaoiss: "Pole ma hambavalust undki nänitud! Ma seon omal pea ainult sellepärist linni, et meister mul igatoru körwu piiku ei saaks!"

1917. a.

"Meie Matsi" tähtaamat

on ilmunud. Külmnes aastakäik. Tähtaamatust on kõik tarvilikud teated, kodumaa adresid, linnade juhid ja asunduste adresid. Palju huvitavat lugemist ja piltidega kuvatud nalja. Hind 40 kop. Saada igast raamatufauplusest.

Ostmisega rutake, on wähsel arvul trükitud.

Teaduse kirjastus Tallinnas, Harju ja Rüütli uul.nurgal 46/15
Sissekäik Rüütli uul.

"Meie Matsi"

tellimiste vastuvõtmine wältab edasi.

Tellimise hind lättesaatmisega aastas 5 r. 50 l.,
6 kuu eest 3 r. 3 kuu eest 1 r. 60 l. Toime-
tusest ise õra välites: aastas 4 r. 50 l., 6 kuu eest
2 r. 30 l., 3 kuu eest 1 r. 30 l. Ilmub iga laupäev.
Adressi muutmise eest 10 kop. Adressi muutmisel ja
tellimise uuendamisel palume senist addresti nr. teatada.

Toimetus ja talitus:

Tallinnas, Harju ja Rüütli uulitsa nurgal ar. 46/15,
"Teaduse" raamatufaupluses.

Kilulinna „mõisnikud.“

(Järelaime O. L. O'Drile.)

Nasta nelja-wiie eest algas Kilulinna rahameeste leskel — peale „majade-paristamise“ linnas — isesugune liikumine: tung metja, mere äärde, jõgede kallastele, lagedale väljale — kui mitte just kuu ega Marsti peale!..

Kes aga wähegi wöis, see plüüs enesele maad osta — kas Nõmmel, Pirital, wöi Satu „aialinnas“, Seemää rabas ehl Vagedil jõe kallastel.

Kilulinna „ärimehed“ tüklistid vägise ja vägise „mõisnikubels.“

Hiljuti olin mina ühe niisuguse „mõisnikuga“ jutus. Ta oli just oma „mõisast“ linna sõitnud. Ta vahtis nina kortsutades Wanaturu kaelas ringi ja algas siis mõnitawa tooniga:

„Waatan teid, waeseid tallinlasti (minu wa' „semlak“ on ise Kilulinna sündinud ja üles kaswanud ning pole — kui ma ei ehs — üleilidse oma eluski luhugile kaugemale saanud, kui Baltiski kiluranda ja kord Viitna laadale häärgi ostma) ja ei suuda küllalt imestada, mis pagan te' peaksite sin ometi tolgedandama?..“

„Ah teie pool siis elu nõnda mõnus?“

„Ah meie pool wöi?.. Ohoo!.. Meie elame nagu wana jumala selja taga, ega teagi, mida kõik need „eluklubidused“ ja „fabad“ tähendawad. Wiis lehma kannawad meile iga päev niipalju piima lätte, kui aga tulub. Iga lehm töi teradel wiis waifikat... Wöite nüüd enesele ette tujutada, kui palju waiflapraadi meil liikumas on!.. Kahju ainult, et lügise poole karud Vagedi meisha tekkid!..“

„Ah Vagedil on siis karusi olemas?“

„Ja misfugused pörafad veel! Üks emalaru oli suurem veel, kui Platte-Tönu heinaküün — ma ise nägin oma filmaga...“

„Kas Künni wöi karu?..“

„Mõlemib. Hiljuti alles kiskusid karud minul läksteist-kümmend lehma ära — tel kõri maha, tel magu...“

„Aga teie ütlesite ju, et teil kõigist wiis lehma ongi?“

„Mõisnik“ jahmatas natuke ja jatkas siis jällegi juttu: „Dige, digus näh, mul oli küll wiis lehma, aga karu jaoks tuli mul naabri läest veel seitse lehma juurde laenata... On see karu aga üks kurodi loom küll! Minu lehmadeest oli temale veel wähe — mine tema pärast veel lehmi laenama. Aga ega's ma jeda temale ringi! Tuleval nädalal paneme suurema, ülemaalise jahi toime — sellepärast ma'p just linna sõitsingi.“

„Kas piissa ostma wöi?“

„Ei. Piissa meil on. Revolver leidub igal mehel. Ma tulin linna oma puudli järele — ilma koerata ei saa karu jahti pidada. Teie sin Kilulinna ainult mõlete, et karu jahti aga niisama on. Meie, mõisnikud, tunneme aga karu juba weidike teisest küljest. Meie juba teame, et ega's karu mõni kaastpoeg ole, et wöta aga turjast kinni ja lõo vastu kändu lõhki. Ühi lori kõi! Karu jahti kui sa lähed...“

Jahi as! mind tunagi ei huwita, sellepärast keerasin ma just pöllumajanduse peale.

„Oli teil tänavu hea rukis ta?“ algasim mina.

„Rukis wöi?.. Mis tarvis meie seda istutama hakkame?“

„Ruklid wist ikka külwataks?“

„Istutataks, külwataks... tas teie sellest ei suuda siis aru saada, et see täpiveal ülspuhas on?.. Seda pole aga meil üleilidse tarvistik — hakkame meie endid niisuguste tütötavate töödega piinama nagu ruktilöökus, rehipeksmine, westikläimine jne?.. Seda tehti wanjal orjaajal, kui inimejed veel haganast leiba söid. Minu mõis on Amerika pöllumajanduse-kultuur sisse seadud. Ma külwasin kewadel lihtsalt jahud maha. Kaswas aina imehästi — sain oma viisteistkümmend seemet... mis sa's, wenife, veel tahad?.. Kaswas niisama kohe... kottide sees. Kuhu viisteistkümmend kotti külwasin, sealts kaksada läkskümmend wiis Jain.“

„Siis oleks juba külwatum olnud otsekohe tainast külwata?“ arwasin minu.

„Tuleval kewadel teeme latset.“

„Aga veel parem oleks ehl pärpis püülikileba külwata?“ „Ka püülikileba proovime... Pöllumajandus peab edenema. Niisugune leib, mis feelabi on saadud, et estets terad maha loobiti, on ammugi ajast ja aruist läinud. Igas asjas ja ettevõttes peab edu olema.“

„Kas teil kaeru ka ols maas?“

„Kaeer kaswas meil aias iseenesest. Heina tuli aga külwata. Tore hein kaswas. Saime oma witskümmend tuhat puuda ilust aru-heina. Kolm korda niitsime häädalat. Lehmad wuhtsid silla, et pidid oina lõhki minema. Siiski just kõti otsa ei saanud. Üle kümnetuhande puuda on veel järel.“

Ma imestasin jällegi ja küsfin:

„Kas tõdeste siis wiis lehma ja — noh, olgugi peale! — läkskümmend wiis waifikat jõudsid suwe joosul nelikümend tuhat puuda heini ära silla?“

„Ara sõitwad. Ega's mell maal niisugune sõögisu ole, nagu teil linnas — meil läib kõik matsumoodil. Kui palju sulle ette antakse, niipalju sa kinni keerab. Aga kas teate, palju meie isegi mune päewas ära sõime?“

„Els oma kümmelond muna inimese peale?“

„Seda fööte teie linnas. Meie keeli maal on seda wähe. Meil tuli ikka oma kolmsada muna inimese peale päewas. Wiitskümmend läna wihtusid hommikutüdri ühterivalu munude, et aga meil wärskleid wöttia oleks. Sügise poole hakkasid kanad juba wäsimä, siis pidime mune wälijast juure östma.“

„Mõisnik“ limpsas isegi matuslikult keelt — niisuguse elawusega tulivad talle mälestused küluserikklast suwest meelde.

Siis puhus ta edasi:

„Meie föögitorp maal oli koguni lihine. Hommikutühee oma taimetäist. Oma lehmade piim. Leib oma pöllult. Oma kanade munad. Päraastpoole — maitsew lõunaaoode. Oma noored kuled. Kohwi oma... oma... näh, kudas tühja nüüd jälle seda piuid nimetataks, mille otsas kohwi kaswab?.. Kas teie ei tea siis, kus kohwi kaswab?“

„Els ikka türnapuu otsas.“

„No—jah — dige, näh... Oma türnapuu kohwi. Lõuna-sööt algab praetud karustega...“

„Karuseid püülate mudugi oma merest?“

„Kudas siis?.. Oma merest ikka. Minu mõisas on karuseid mis hirmus! Kui liimi ega mörda ei ole, siis püüla teisa wöi palja läega... Praetud kaladele järgneb, muidugi, waiflapraad...“

„Kui laugel teie mõis on ka?“

„Üsna linna külje all — pooleturni sõit raudteel, siis tund aega hoostega, poolteist tundi paadiga ja siis veel minutit viisteistkümmend jala.“

„Miks siis jala?“

„Edasi ei pääse enam hobusega ega paadiga läbi.“

„On teil ka suur mõisa?“

„Ega ta wäike ka ole.“

„Mitu dessatiini maad on?“

„No on aga meil alles dessatiiniid!“ tähendas „mõisnik“ weidi punastades. „Ega's need Wene raudsilla tiinud ole — need on wanad Salga puusilla tiinud, tiundrimaa mõedu järele. Ole hea, anna aga nüüdsel a'al veel niisugused dessatiinud meestele lätte!..“

„Noh, mitu säärost tiinu teil siis maad on?“

„Mitte tiinu ega dessatiinu — niiumoodi meie maad ei loe. Mul on oma 400 silda maad — nelisada silda, saate aru?.. ja mitte ühertsat silda, vaid ruut silda. Olete kade wöi?.. Ah, teid „Kilulasi“ küll, kes te ka olete ja elate!.. Elate nagu koeraonnides ja tahate ise kah inimejed olla!..“

Ma surusin fööralikult „mõisniku“ lätt.

Tema hakkas rõemsal sammul Viru uulitsat mööda edasi sammuma, kuna mina aineti „konkat“ jänin wahitma ja mõtlesin ise:

„Jah, önnelikud on inimesed, kes linnatäraast on mõistnud lahtuda ja on suutnud endile aialinnades suured mõisad lätte muretseda...“

Breedit Tööl.

Maja, kust töök saab. Herr a (kaupluses, kust ta midagi ostnud): Nüüd tahaks enesel heameelega habel ajada lasta!

Sell: Palun, trepp pahepat lätt!

Herr a: Kas see ei lõita juulseid ka mitte?

Sell: Ei, lõitaja elab paremat lätt. Kaks treppi ülesse elab koerapügaja.

Herr a: Mis? Ma laeban teid, teie jämedustest eest lohtuse!

Sell: Illa otse edasi, üks koridor edasi minna — seal saate lohtuniku juure!

Moodne majapidamine. M a j a p r o u a: Oh, ma ütlen teile, armjam sõbranna, see piühade-eelne aeg on midagi koledat: eila olid veel tapetserijad, maalrid, põrandal poonerdajad, pesunaine...!

Wäike Karl: Aga lohtupriistawi unustasid sa ära, mamma!

Kaasarmus. W e l t w e b e l (lasteharjutusel, endisele kaupmehele Meierile): "Noh, laske juba kord lahti! Või arvate, et lastisel ka kord nüüd pikendust antakse?"

Hästi vastanud. Noor ilus neiu pidu peal, vihaselt ühelle wanale herrale, kes kui suur seeliklütts tuntud on.

"Palun jätkke mind kord juba rahuse."

— "Noh, ärge lohe hammistage!"

"Olge sellepärast mureta, mina olen juudi neiu, ja ei sõõ üleüldse sealihaga" — vastas neiu naerdes.

Üks hea laps. "Mu preili, ma armastan teid, — tohini ma teie wanematele, teie lätt paluda?"

"Ja muidugi! Mis jaoks mul siis wanemad on?"

"Ei tea, mimi meelest läiks nagu meie kooliherra nüüd langeste nina püsti!"
"Imelugu! Tal üle puuda suhkurt kodi."

Meie Matsi järgmine (114.) sõjanummer ilmub

22. oktoobril.

Dr. med. Hindhede kökaraamat

on praegusel lihapäästu ja kallil ajal kõige sündsamaks kökaraamatuks meie perenaitsele.

Toiduainete toitluse väärtus nende ostuhinnaga võrreldes:

Teadusemehed on kaloriate (joonuse - ühust) järelle karva-pealt välja nurinud, kui suur toitlujewäärtus igal ütsikul meie toiduainetest on. Igal terivel inimesel kulub 2500 kaloriat päevavas toitmiseks. Jooneb siin kõrvval kujutavad meie toiduainete täpsist väärtust, nende ostuhinnaga võrreldes. Kes Dr. med. Hindhede kökaraamatu järelle toitufi walmistab, näeb imestusega, kui odavalt ta ka nüüd veel läbi saab. — Vigi 300 ütsiku toidu walmistamise õpetust. — Terwistilised, odavad ja maitswad rood. — Segatoidud, mitte üksinda taimetoitud.

Hind lõwaste köödetult 80 kop. "Teaduse" raamatukauplus Harju ja Rüütli uul. nurgal 46/15. Sisselfaik Rüütli uul

	Kartulid	150 kaloriat	1 kop.	eest.
Odrab	117	"	1	"
Rukkijahu	5100	"	1	"
Erned	87	"	1	"
Suhkur	83	"	1	"
Dad	80	"	1	"
Riis	77	"	1	"
Gai	75	"	1	"
Rukkileib	62	"	1	"
Searasv	45	"	1	"
Piim	43	"	1	"
Kapsad	23	"	1	"
Weiseliha (rammus)	20	"	1	"
Sealiha (rammus)	18	"	1	"
Lillkapias	14	"	1	"
Kohelised vad	13	"	1	"
Munad	13	"	1	"
Weiseliha (lahja)	7	"	1	"
Wasilalihha	7	"	1	"

N. B. Üksitute numrite ostjaid palume lahkesti tähele panna, et neile ostmisel mõnda teist "Meie Matsi" nime- ja tūjulist lehte meie lehe asemel lätte ei pistetaks.